



Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Proxectos 8	Código	630G02036	
Titulación	Grao en Estudos de Arquitectura			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Quinto	Obrigatoria	9
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Proxectos Arquitectónicos, Urbanismo e Composición			
Coordinación	Sabin Díaz, Patricia	Correo electrónico	patricia.sabin@udc.es	
Profesorado	Carreiro Otero, Maria Concepción Irisarri Castro, Jesús Penela Fernández, Alfonso Carlos Rodríguez Blanco, Emilio Sabin Díaz, Patricia	Correo electrónico	maria.carreiro@udc.es j.irisarri@udc.es alfonso.penela@udc.es emilio.rblanco@udc.es patricia.sabin@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O obxectivo básico no que se fundamenta a asignatura e o desenrollo de proxectos nun entorno urbano complexo, satisfacendo apropiadamentne as exixencias compositivas, espaciais, técnicas e funcionais que conlleva o deseño arquitectónico e urbanístico. Constratarase e relacionaranse as decisións de caractre xeral e deseño das pezas arquitectónicas. Así como as distintas aportacións das asignaturas do taller para a mellora do proxecto en todas as súas facetas			
Plan de continxencia	<p>No caso de que se produzan circunstancias excepcionais que impidan a docencia presencial prevista, plantéxase o paso desta á modalidade docente non presencial baseada no soporte TIC proporcionado pola Universidade. Utilizarase o conxunto de ferramentas TIC, posto a disposición pola Universidade, especialmente a plataforma Moodle, Teams e o correo electrónico para a comunicación có estudiantado.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Modificacións nos contidos. Os contidos non se modifican.</li> <li>2. Metodoloxías</li> </ol> <p>Mantéñense as medodoloxías do curso, atopandose as ferramentas de docencia non presencial nas postas a disposición pola UDC.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado</li> </ol> <p>Teams, Moodle y resto de herramientas de la UDC. Según el calendario y horario académico fijado por el centro al inicio de curso.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>4. Modificacións na avaliación</li> </ol> <p>Suprimiranse aqueles criterios que impliquen asistencia e presencialidade. Este principio terá validez temporalmente dende o momento no que exista instrución de aplicación do presente Plan de Continxencia. Mantéñense o resto dos criterios de avaliación. Para o alumnado con dificultades xustificadas para realizar probas ou entregas, poderanse prever solucións alternativas personalizadas.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía</li> </ol> <p>Non se realizan modificacións</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A6	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo das técnicas de levantamento gráfico en todas as súas fases, dende o debuxo de apuntes á restitución científica.
A8	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo dos principios da termodinámica, acústica e óptica.
A10	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo das bases de topografía, hipsometría e cartografía e as técnicas de modificación do terreo.
A12	Capacidade para concibir, calcular, deseñar, integrar en edificios e conxuntos urbanos e executar estruturas de edificación. (T)



A13	Capacidade para concibir, calcular, deseñar, integrar en edificios e conxuntos urbanos e executar sistemas de división interior, carpintería, escaleiras e demais obra rematada. (T)
A16	Capacidade para concibir, calcular, deseñar, integrar en edificios e conxuntos urbanos e executar instalacións de subministración, tratamento e evacuación de augas, de calefacción e de climatización. (T)
A17	Aptitude para aplicar as normas técnicas e construtivas.
A34	Capacidade para a concepción, a práctica e desenvolvemento de proxectos básicos e de execución, esbozos e anteprojectos. (T)
A35	Capacidade para a concepción, a práctica e desenvolvemento de proxectos urbanos. (T)
A36	Capacidade para a concepción, a práctica e desenvolvemento de dirección de obras. (T)
A37	Capacidade para elaborar programas funcionais de edificios e espazos urbanos. (T)
A38	Capacidade para intervir en e conservar, restaurar e rehabilitar o patrimonio construído. (T)
A41	Aptitude para resolver o acondicionamento ambiental pasivo, incluíndo o illamento térmico e acústico, o control climático, o rendemento enerxético e a iluminación natural. (T)
A43	Capacidade para realizar proxectos de seguridade, evacuación e protección en inmobles. (T)
A44	Capacidade para redactar proxectos de obra civil. (T)
A45	Capacidade para deseñar e executar trazados urbanos e proxectos de urbanización, xardinería e paisaxe. (T)
A46	Capacidade para aplicar normas e ordenanzas urbanísticas.
A47	Capacidade para elaborar estudos medioambientais, paisaxísticos e de corrección de impactos ambientais. (T)
A52	Coñecemento axeitado da ecoloxía, a sostiabilidade e os principios de conservación de recursos enerxéticos e medioambientais.
A53	Coñecemento axeitado das tradicións arquitectónicas, urbanísticas e paisaxísticas da cultura occidental, así como dos seus fundamentos técnicos, climáticos, económicos, sociais e ideolóxicos.
A58	Coñecemento axeitado dos fundamentos metodolóxicos do planeamento urbano e a ordenación territorial e metropolitana.
A60	Coñecemento da regulamentación civil, administrativa, urbanística, da edificación e da industria relativa ao desempeño profesional.
A61	Coñecemento do análise de viabilidade e a supervisión e coordinación de proxectos integrais.
A63	Elaboración, presentación e defensa ante un Tribunal Universitario dun traballo académico orixinal realizado individualmente relacionado con calquera das disciplinas cursadas.
B2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B5	Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B9	Comprender os problemas da concepción estrutural, de construción e da enxeñería vinculados cos proxectos de edificios así como as técnicas de resolución destes
B10	Coñecer os problemas físicos, as distintas tecnoloxías e a función dos edificios de xeito que se dote a estes de condicións internas de comodidade e protección dos factores climáticos, no marco do desenvolvemento sostible
B11	Coñecer as industrias, organizacións, normativas e procedementos para plasmar os proxectos en edificios e para integrar os planos na planificación
B12	Comprender as relacións entre as persoas e os edificios e entre estes e o seu entorno, así como a necesidade de relacionar os edificios e os espazos situados entre eles en función das necesidades e da escala humana
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para o aprendizaxe ao longo da súa vida
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia do aprendizaxe ao longo da vida
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.



Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Capacidade de abordar o deseño do espazo público ea súa relación coa peza arquitectónica dentro da escala do barrio e do sector urbano, elaborando os programas de necesidades adaptadas a cada situación.	A6	B2	C1
	A8	B3	C3
	A10	B4	C4
	A12	B5	C5
	A13	B9	C6
	A16	B10	C7
	A17	B11	C8
	A34	B12	
	A35		
	A36		
	A37		
	A38		
	A41		
	A43		
	A44		
	A46		
	A47		
	A52		
	A53		
	A58		
A60			
A61			
A63			
Capacidade para dar resposta arquitectónica obxectiva e contextual ao espazo público e ao limiar dos edificios, incorporándose como fundamentos da sustentabilidade, perspectiva de xénero, accesibilidade e aspectos do Código Técnico en relación coas condicións de aproximación ao edificio.	A6	B2	C1
	A8	B3	C3
	A10	B4	C4
	A12	B5	C5
	A13	B9	C6
	A16	B10	C7
	A17	B11	C8
	A34	B12	
	A35		
	A37		
	A38		
	A41		
	A45		
	A52		
	A53		
	A58		
	A60		



<p>Capacidade para estudar e analizar críticamente a transición entre o espazo público eo obxecto que o rodea como medio de coñecemento e formación continua, en relación cos aspectos do programa de necesidades, resolución funcional, técnica e simbólica cara aos seus usuarios. Deberá considerarse o contexto físico e temporal dos estudos de casos e estarán relacionados cos parámetros contemporáneos de sostibilidade, perspectiva de xénero e biofilia.</p>	A6	B2	C1
	A8	B3	C3
	A10	B4	C4
	A12	B5	C5
	A13	B9	C6
	A16	B10	C7
	A17	B11	C8
	A34	B12	
	A35		
	A36		
	A37		
	A38		
	A41		
	A43		
	A45		
	A46		
	A47		
	A52		
	A53		
	A58		
A60			

Contidos	
Temas	Subtemas
O deseño do espazo público	<ul style="list-style-type: none"> <li>-O impacto ambiental e social das intervencións arquitectónicas e urbanas</li> <li>-Materiais avanzados fronte a materiais tradicionais</li> <li>-Redución, reutilización e reciclaxe: aplicacións na formulación de programas de necesidades e deseño arquitectónico e urbano</li> <li>- As novas ferramentas conceptuais de análise e transformación da realidade: perspectiva de xénero, sostibilidade, biofilia</li> </ul>
Estudo e análise crítica de proxectos arquitectónicos: a vida na cidade.	<ul style="list-style-type: none"> <li>-Estudio dos casos 1. O proxecto de espazo público na cidade consolidada.</li> <li>-Estudio dos casos 2. Espazo intersticial na cidade difusa.</li> </ul>
Novos programas e escalas complexas	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Infraestrutura de equipamento vs soporte</li> <li>-O concepto de espazo público na vida cotiá</li> <li>-Os usos alternativos. O espazo público como resposta a unha sociedade cambiante.</li> </ul>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A35	10	0	10
Portafolios do alumno	A6 A10 A12 A17 A34 A35 A37 A38 A45 A46 A47 A52 A53 A58 A60 A63 B2 B3 B4 B5 B11 B12 C1 C3 C4 C8	18	1	19



Obradoiro	A8 A13 A16 A34 A35 A36 A41 A43 A44 A61 B9 B10 C5 C6 C7	195	0	195
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Presentación oral para introducir as referencias e as contribucións teóricas en relación coa metodoloxía do taller.
Portafolios do alumno	Traballo de curso final en relación coas regras de presentación acordadas para a materia.
Obradoiro	<p>Modo formativo inherente ao proxecto arquitectónico obxectual, contextual e urbano, que consiste en horas presenciais e non presenciais. Inclúe traballo práctico, individual ou colectivo, sesións críticas individuais e colectivas, comparticións, debates e comentarios, e preparación de estudos que desenvolven estudos. dos casos.</p> <p>Nas horas de clase o alumno desenvolverá o traballo do proxecto co apoio e supervisión do profesorado. Nas horas non presenciais completárase o progreso na resolución dos exercicios derivados do traballo persoal e profundar os comentarios e observacións feitos na aula.</p>

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Portafolios do alumno Obradoiro	Atención individualizada o alumno para o desenvolvemento dos traballos de clase e de taller

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Portafolios do alumno	A6 A10 A12 A17 A34 A35 A37 A38 A45 A46 A47 A52 A53 A58 A60 A63 B2 B3 B4 B5 B11 B12 C1 C3 C4 C8	Entrega dun expediente con contidos mínimos en relación coas normas de presentación da materia, en cada un dos fitos establecidos segundo o calendario da materia (Previo / Entrega / Exame).	80
Obradoiro	A8 A13 A16 A34 A35 A36 A41 A43 A44 A61 B9 B10 C5 C6 C7	<p>Desenvolvemento dos traballos do taller que varían de nivel de anteprojecto a básico, como se indica en cada caso.</p> <p>Todas as obras desenvolvidas no taller deben ser expostas en público mediante un tempo limitado nas distintas etapas de preparación.</p> <p>Pódense desenvolver en grupos (dúas persoas) ou individualmente, segundo indicacións específicas de cada traballo específico.</p>	20

Observacións avaliación
-------------------------



Para poder superar a

materia, será necesario cumprir os seguintes requisitos: 1º Entregar

todas as obras propostas nos termos e formas indicados na materia.2º. Asistir e correxir nas clases regularmente e tamén no Taller. Será necesaria unha asistencia 80% e correccións mínimas (as necesarias para a correcta realización do exercicio/s plantexados). Terá a condición de NON

PRESENTADO o alumno/a que se atope nalguna das seguintes circunstancias: 1º Non cumpra coa asistencia/corrección mínima necesaria para as clases e o Taller. 2º Non entregue os traballos propostos en forma e prazo, ou osentregue incompletos.Consideraranse incompletos aqueles traballos que non teñan a documentación requerida en todas as asignaturas que compoñen o Taller. NOTA: UNA CALIFICACIÓN MÍNIMA SERÁ EXIXIDA EN CADA UNHA DAS PROBAS COMPUTADAS NA AVALIACIÓN PARA SUPERAR A ASIGNATURA. As

probos das diferentes oportunidades (incluída 2ª oportunidade) permitirán aos alumnos completar e

modificar parcial ou totalmente os traballos presentados no Taller

para superar a materia.

## Fontes de información

### Bibliografía básica

\_Alexander, Christopher et al. Un lenguaje de patrones. Barcelona: Gustavo Gili, 1980. \_Apodaka Ostaiakoetxea, Marije (coord.). Urbanismo inclusivo. Las calles tienen género. Vitoria: Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco, 2012. \_Ashihara, Yoshinobu. El diseño de espacios exteriores. Barcelona: Gustavo Gili, 1982. \_Berrizbeitia, Anita; Pollak, Linda. Inside outside, between architecture and landscape. \_Bofill Levi, Anna. Guia per al planejament urbanístic i l'ordenació urbanística amb la incorporació de criterios de género. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2008. Gloucester, (Massachussets): Rockport, 2003. \_Cano, G. y Maestre, J.M. Tecnología y sociedad: ¿Por qué no llega el hogar digital? Informes de la Construcción, vol. 67, 538 (2015). \_Carreiro Otero', María y Cándido López González. Parametrizar y sistematizar o cómo incorporar la perspectiva de género en el urbanismo. ; Cervero Sánchez, N. y Hernández, Agustín. Remodelación, Transformación y Rehabilitación. Tres formas de intervenir en la vivienda social del siglo XX. Informes de la Construcción, vol. 67 (EXTRA-1): mo26 (2015). \_COAC, Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (1990): Vivienda y ciudad. Concurso Internacional de Proyectos. Barcelona: COAC. \_Eleb-Vidal, Monique et al. (1988): Penser l'habité, le logement en question. Lieja: Pierre Mordaga. Fernández, Roberto. ¿Modos de hacer ciudad: proyecto y plan?, en Ciudades 3 (1996): 111-127. GALLARDO, Laura. ¿Del no-lugar al lugar en el proyecto arquitectónico?. AUS (Valdivia) 14 (2013): pp. 5-10. \_Gehl, Jan. La humanización del espacio urbano. Barcelona: Reverté, 2006. \_Lion, Yves y François Leclercq (1985): ¿Domus Demain, la Bande Active?. L'architecture d'Aujourd'hui 252: 16-20. \_López Candeira, José A. Tratamiento del espacio exterior. Madrid: Munilla-Leria, 2002. \_López González, Cándido y María Carreiro Otero /eds. La casa. Piezas, ensambles y estrategias. Málaga: Recolectores Urbanos, 2016. \_Lyndon, Donlyn. The Sea Ranch. New York: Princeton Architectural Press, 2004. \_Marín Acosta, Flor Inés. ¿La arquitectura escolar del estructuralismo holandés en la obra de Herman Hertzberger y Aldo van Eyck?, en Revista de Educación y Pedagogía (21) 54 (2009): 67-80. \_Moore, Charles et al. La casa: forma y diseño. Barcelona: Gustavo Gili, 1976. \_Paricio, Ignacio y Xavier Sust (1998): La vivienda contemporánea. Programa y tecnología. Barcelona: Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya, IteC. \_Sánchez de Madariaga, Inés. Urbanismo con perspectiva de género. Sevilla: Instituto Andaluz de la Mujer. Junta de Andalucía. \_Sánchez de Madariaga, Inés. ¿Infraestructuras para la vida cotidiana y la calidad de vida?. Valladolid: Ciudades: Revista del Instituto Universitario de Urbanística de la Universidad de Valladolid, 8 (2004): pp. 101-133. \_Tejedor, J. 2015. Nuevo paradigma normativo sobre la ciudad: Retronando a la ciudad tradicional. Informes de la Construcción, 67 (EXTRA-1): mo22 \_Zoppi, Mariella. Progettare con il verde. 2. Vuoti Urbani. 3ª reimp. Firenze: Alinea, 1997.

### Bibliografía complementaria

\_Molino, Sergio del. La España vacía. Turner, 2016. \_Sennett, Richard. ¿El confesor, el limosnero y el jardinero? en Sennett, Richard. Carne y piedra. El cuerpo y la ciudad en la civilización occidental. Madrid: Alianza Editorial, 1994, pp. 194-197.

## Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente



Urbanística 4/630G02032  
Proxectos 7/630G02031  
Proxectos 6/630G02026

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Urbanística 5/630G02042

Materias que continúan o temario

Proxectos 9/630G02041

Observacións

(\*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías